

REFLEKSJE POJUBILEUSZOWE

Wyjątkowo uroczyste obchodzony w 2013 roku jubileusz Polskiego Związku Łowieckiego (akt założycielski datowany jest na 6 stycznia 1923 r.) ma bardzo ważne znaczenie w życiu myśliwskiej społeczności, połączył bowiem zapisaną już kartę 90-letnich związkowych zdarzeń z indywidualnymi wspomnieniami i wzruszeniami, będącymi efektem przeżyć na niwie łowieckiej.

Święto zrzeczenia było okazją do wywołania z pamięci sylwetek wybitnych myśliwych, ich dorobku organizacyjnego i kulturowego, jak również okazją do wskazania współczesnym i przyszłym pokoleniom łowców, że dorobek naszych poprzedników nie może być zniweczony, ponieważ ich działalność i godna postawa jest wzorem do naśladowania.

Przeszłość wspomina i szczeni się nią ten, kto posiada własną historię i znaczny dorobek wzbogacający współczesność, im dynamiczniej tym lepiej.

W ostatnim trzydziestoleciu okrągłe obchody jubileuszowe nabierały coraz bogatszych form i treści. Ma to związek z postępowaniem demokratycznych przemian, możliwością uzewnętrzniania poglądów, ukazywania dorobku kulturowego w sferze materialnej i duchowej, co mocno ujawniło się podczas licznych uroczystości jubileuszowych zorganizowanych przez organy centralne PZŁ, okręgi, koła łowieckie, samorządy oraz parafie. Uczestnikom towarzyszyła radość i duma

z osiągnięć na przebytej drodze, a spotkania koleżeńskie sprzyjały refleksji i snuciu łowieckich planów.

Jubileusz ukazał bogactwo form naszej pracy organizacyjnej w różnych społecznościach lokalnych. Każda z organizacji znalazła najbardziej stosowną i na tyle trafną formę obchodów, aby stale aktualne przesłanie – prawidłowo gospodarujemy zasobami zwierzyny, chronimy ją, zachowujemy i wzbogacamy tradycje łowieckie - dotarło do zainteresowanych w formie przystępnej i atrakcyjnej.

Praktyka obchodów pokazała, że jubileusz nie był wydarzeniem, po którym pozostał pamiątkowy zapis archiwalny, lecz twórczą, zobowiązującą inspiracją i wzorem do działań w kolejnych latach jubileuszowych, być może trudniejszych dla łowiectwa.

Jubileusz oznacza radość (iubilo = cieszyć się), uzewnętrznioną setkami imprez, podczas których okazywano, że fundament Polskiego Związku Łowieckiego jest jego jedność, że myśliwi wierni są zasadom kultuwowania wielowiekowych tradycji, zasadom etyki,

Jachranka 2013. Inauguracja III Międzynarodowego Kongresu Kultury Łowieckiej

że łowiecka kultura i ochrona przyrody stanowią stabilny fundament istnienia związku i elementem integracji myśliwych. Skala obchodów jubileuszowych jest dowodem, że w pełni utożsamiamy się z przyjętym w Polsce modelem łowieckim i że gotowi jesteśmy go bronić.

W wąskich ramach artykułu nie potrafię szczegółowo podsumować ogólnopolskiego przebiegu jubileuszu dziewięćdziesięciolecia PZŁ. Nie sposób omówić wszystkich uroczystości towarzyszących obchodom. Można je podzielić na imprezy poświęcone wyłącznie jubileuszowi i cyklicznie organizowane przez zarząd główny, okręgi, koła łowieckie, kluby kolekcjonera, sygnalistów, wabiarzy, organizacje strzeleckie oraz różne instytucje, akcentujące rok jubileuszowy.

W wymiarze duchowym przeżywalismy obchody uczestnicząc w co najmniej 60 mszach św. odprawianych podczas uroczystości okręgowych, powiatowych i regionalnych (nie licząc mszy w kołach łowieckich) oraz w trakcie dwóch pielgrzymek do sanktuariów na Górze św. Anny i w Kaliszu. Msze św., celebrowane były przez wysokich hierarchów kościelnych, w tym przez 14 biskupów, odbywały się w uroczystej oprawie, z udziałem posłów i senatorów, miejscowych włodarzy w obecności sztandarów i przy dźwiękach mu-

zyki myśliwskiej.

Uroczystościom religijnym i festynom towarzyszyły co najmniej 23 parady myśliwskie – przemarsze przez miasta. W korowodach brali udział przedstawiciele sejmu i senatu, władz łowieckich i samorządowych, księża, sokolnicy, miłośnicy koni i psów ze swymi pupilami, przedstawiciele bractw i grup rekonstrukcyjnych w historycznych strojach, sygnaliści i muzycy, myśliwi na galowo. Wzbudzały one duże zainteresowanie mieszkańców.

Odbyło się ok. 60 akademii okręgowych i regionalnych (w niektórych okręgach po kilka), podczas których wygłaszano odczyty okolicznościowe, honorowano myśliwych i sympatyków łowiectwa odznaczeniami państwowymi, resortowymi, samorządowymi, klubowymi i łowieckimi, pamiątkowymi kordelasami, dyplomami uznania i nagrodami rzeczowymi. Akademiiom i spotkaniom towarzyszyły wystawy, koncerty muzyczne oraz występy znanych artystów scen polskich. Trzy okręgi i kilkanaście kół łowieckich podczas uroczystości okręgowych otrzymało sztandary organizacyjne.

Największa i najbardziej znacząca akademia, otwierająca uroczystości jubileuszowe w kraju, zorganizowana przez NRL i ZG PZŁ, poprzedzająca X Targi „Hubertus EXPO 2013” odbyła się w Warszawie 26.04.2013 r.

Spała 2013. Historyczne grupy rekonstrukcyjne z zespołem „Trompe de Pologne”

Patronowali jej Marszałek Sejmu Ewa Kopacz, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Gospodarki Janusz Piechociński i Minister Środowiska Marcin Korolec.

Odbyło się 10 kongresów, sympozjów, odczytów, w tym najbardziej spektakularny III Międzynarodowy Kongres Kultury Łowieckiej, zorganizowany przez ZG PZŁ w Jachrance zatytułowany „Polska kultura łowiecka na tle Europy”, które pokazały bogactwo polskiej kultury łowieckiej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje organizacja przynajmniej 33 dużych imprez masowych: gali, festynów, pikników rodzinnych, festiwali i konkursów muzycznych, podczas których pokazywano kulturowy dorobek łowiectwa, rolę myśliwych i leśników w ochronie przyrody, uczono aktywnych form spędzania wolnego czasu. Pokazy m.in. trofeów, psów myśliwskich, ptaków łowczych, wabienia, degustacje kulinarne, nauka malowania i fotografowania, giełdy kolekcjonerskie, przejażdżki bryczkami, kładami i samochodami terenowymi, koncerty

wokalne i instrumentalne, rajdy rowerowe, konkursy z nagrodami uatrakcyjniły imprezy. Przez niektóre z nich przewinęło się po kilka tysięcy uczestników.

Pikniki i zawody strzeleckie (większość wg kalendarza strzelań) odbywały się z akcentem jubileuszowym, podobnie jak zawody kynologiczne i festiwale oraz konkursy muzyczne. Wyjątkowym wydarzeniem kończącym jubileusz był galowy koncert muzyki myśliwskiej, który miał miejsce w Sali Koncertowej PR im. Witolda Lutosławskiego.

Na 8 balach myśliwskich, w tym 2 charytatywnych, bawiło się ponad tysiąc myśliwych z rodzinami. Brać łowiecka pokazała, że potrafi w kulturalny i pożyteczny sposób spędzić czas, przekazując przy tym kilka tysięcy złotych na rzecz placówek ratujących życie i zdrowie dzieci.

O kulturotwórczej roli łowiectwa świadczą m.in. prezentacje zabytków kultury (broń, falerystyka, numizmatyka, książki i czasopisma, obrazy i grafika, akcesoria, exlibris, filatelistyka, trofea itp.). W muzeach regionalnych, salach zamkowych, domach kultury, podczas pikników, akademii, kongresów oraz w innych instytucjach oświaty i kultury zorganizowano, przy dużej pomocy myśliwych kolekcjonerów zrzeszonych w KKiKŁ PZŁ, co najmniej 80 wystaw i pokazów, z czego 50 było ekspozycjami jubileuszowymi, samodzielnymi, o dużej randze wystawienniczej. Na szczególne podkreślenie zasługują wystawy „Myśliwi zawsze razem. 90 lat PZŁ” podczas targów „Hubertus Expo 2013” i „Kultura i tradycje łowieckie” w Sejmie RP.

Świętowanie jubileuszu w kościołach, salach koncertowych, na placach miejskich, w skansenach, i strzelnicach myśliwi połączyli, jak kaže tradycja, z polowaniami hubertowskimi i gonitwami za lisem. Do tradycji już weszły kilkusetosobowe polowania zbiorowe z uroczystą odprawą i pokotem ułożonym w granicach miast. W roku jubileuszowym w 8 łowach krajowych, okręgowych, bądź regionalnych knieja gościła około 1800 my-

fot. Marek Busz

śliwych. Z roku na rok liczba takich imprez rośnie. Tegoroczny „Hubertus Spalski”, nawiązujący do tradycji prezydenckich hubertusów okresu międzywojennego, z udziałem prezydenta I. Mościckiego, był jubileuszową imprezą centralną z udziałem najwyższych władz łowieckich, parlamentarzystów, przedstawicieli rządu, Lasów Państwowych i innych instytucji centralnych.

W 10 hubertusach konnych, zorganizowanych z udziałem myśliwskich, wzięło udział kilkuset jeźdźców.

Obraz obchodów jest niepełny, bowiem nie uwzględnia wielu imprez organizowanych przez koła łowieckie, imprez bardzo ważnych, a niejednokrotnie może ważniejszych z propagandowego punktu widzenia, niż niektóre wyżej wymienione. Ważniejszych, bowiem odbywały się w obecności wójtów, sołtysów, leśników i miejscowej ludności, z którymi myśliwi pracują codziennie, a których opinia i stosunek do łowiectwa jest z praktycznego punktu widzenia dla nas najważniejsza.

Dzięki jubileuszowi pozostawiliśmy po sobie setki pamiątek. Te najważniejsze to: trzy pomniki Św. Huberta w Ciężkowicach i w Wasilkowie, Łosia w Siedlcach, kaplica św. Huberta w Suchowej k. Włodawy, strzelnica

myśliwska w Mroczkowicach, park urządzeń łowieckich i ścieżka edukacyjna w Kumowej Dolinie, zagroda dzicza w Woli Mołodyckiej. Przybyło w łowiskach wiele kapliczek, obelisków i tablic pamiątkowych, 3 sztandary okręgowe i kilkanaście sztandarów kół łowieckich, tyleż publikacji książkowych i katalogów wystaw, setki statuetek, medali, odznak, oznak, kart i znaczków pocztowych oraz innych pamiątek. Przebieg jubileuszu opisywała prasa łowiecka: Łowiec Polski oraz 25 ukazujących się czasopism regionalnych, klubowych i kół łowieckich.

Z satysfakcją możemy powiedzieć, że dziewięćdziesięciolecie Polskiego Związku Łowieckiego odbyło się masowo, uroczystie, z troską o wizerunek polskiego łowiectwa.

Obchody jubileuszowe, przechodząc z pokolenia na pokolenie, stały się już tradycją. Mam nadzieję, że będą wzbogacane, a więc doskonalsze, różnorodniejsze i pozostawią po sobie trwałe pamiątki świadczące o kulturowym bogactwie łowiectwa.

Krzysztof Mielnikiewicz

Zbigniew Boniuszko z ramienia ZG PZŁ przekazuje sztandar ORŁ w Ostrołęce. Płat sztandaru całuje prezes ORŁ Robert Kluczek.

